

Vägar till samarbete

MELLANKOMMUNAL SAMVERKAN INOM MILJÖ-
OCH BYGGOMRÅDET

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Vägar till samarbete

MELLANKOMMUNAL SAMVERKAN INOM MILJÖ-
OCH BYGGOMRÅDET

Upplysningar om innehållet:
Thomas Forsberg, thomas.forsberg@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2014
ISBN: 978-91-7585-047-4
Text: Nils Alesund
Foto omslag: Maria Rosenlöf
Foto: Bildarkivet, Elisabeth Larsen Brolin, Thomas Henrikson,
Per Löfquist, Matton, Maria Rosenlöf
Produktion: Kombinera AB
Tryck: LTAB 2014

Förord

De senaste tio åren har lagstiftningen ändrats så att det är enklare för kommuner att samverka om myndighetsutövning inom miljö- och byggområdet. Många kommuner samverkar idag och ännu fler kommuner funderar på att börja göra det. Orsakerna brukar vara att handläggningen ska bli mer effektiv och rättssäker och att kommunen ska ge bättre service.

Lagstiftningen skulle behöva ändras ännu mer för att det ska bli ännu enklare. Sveriges Kommuner och Landsting arbetar för att det ska bli så.

Denna skrift är tänkt som vägledning och inspiration till kommuner som överväger att samverka med andra kommuner. Skriften innehåller beskrivningar av olika former av samverkan. Det står också kortfattat om vilken lagstiftning som gäller. Skriften gör inte anspråk på att beskriva lagstiftningen fullständigt. Om ni har frågor kan ni gärna gå in på vår webbplats, www.skl.se, eller kontakta våra jurister på Sveriges Kommuner och Landsting.

Som inspiration har vi skrivit om fyra kommunsamarbeten som redan är igång runt om i landet. Kontakta gärna era kollegor i de kommunerna!

Nu hoppas vi att många ska få användning av den här skriften!

Stockholm i april 2014

Gunilla Glasare
Avdelningschef
Avdelningen för Tillväxt och samhällsbyggnad

Ann-Sofie Eriksson
Sektionschef

Innehåll

- 7 **Sammanfattning**
- 7 Gemensam nämnd och gemensam förvaltning
- 7 Gemensam förvaltning med olika nämnder
- 8 Gemensam nämnd med separata förvaltningar
- 8 Kommunalförbund
- 9 Gemensamma specialistfunktioner
- 9 Samarbetsavtal inom olika specialistområden
- 9 Formaliserade nätverk och samarbetsprojekt

- 10 **Kapitel 1. Varför samverka?**

- 12 **Kapitel 2. Mycket att tänka på när samverkan ska starta**
- 12 Innan formell samverkan mellan två eller flera kommuner startar
- 12 Vilket behov ska täckas av samverkan och vad är syftet?
- 13 Hur kommer man igång med samverkan
- 13 Den politiska representationen och det övergripande perspektivet
- 15 Hur uppfattas samverkan hos invånare och företag
- 15 Samarbete med kommunernas övriga funktioner
- 15 Vad ska ett avtal om samverkan innehålla
- 16 Viktigt att veta de verkliga kostnaderna innan man avtalar om samverkan
- 16 Utvärdering och uppföljning
- 17 Mycket att tjäna på informell samverkan utan formell organisation

- 18 **Kapitel 3. Olika modeller för mellankommunal samverkan**
- 18 Gemensam nämnd och gemensam förvaltning
- 19 Gemensam förvaltning med olika nämnder
- 20 Gemensam nämnd med separata förvaltningar
- 21 Kommunalförbund
- 23 Gemensamma specialistfunktioner
- 24 Samarbetsavtal inom olika specialistområden
- 24 Formaliserade nätverk och samarbetsprojekt

- 26 **Kapitel 4. Allt fler gemensamma organisationer för miljö- och byggområdet bildas**

- 28 **Kapitel 5. Exempel från fyra kommunsamarbeten**
- 28 Miljösamverkan östra Skaraborg når målen inom tillsyn och kontroll
- 30 Kvalitet är viktigt för Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd
- 32 Södra Roslagens miljö- och hälsoskydds-nämnd
 - där stor och liten kompletterar varandra
- 34 Kompetens och närhet förenas i Dalsland

- 37 Bilaga 1. Vad säger lagen om samverkan mellan kommuner?
- 37 Kommunallagen (1991:900)
- 39 Plan och bygglagen (2010:900)
- 39 Miljöbalken (1998:808)
- 40 Livsmedelslagen (2006:804)
- 40 Tobakslagen (1993:581)
- 41 Alkohollagen (2010:1622)
- 41 Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)
- 41 Strålskyddslagen (1988:220)

- 43 Bilaga 2. Nu kända samverkansorganisationer inom miljö- och byggområdet

Sammanfattning

Möjligheter till samverkan mellan kommuner i myndighetsfrågor regleras bland annat i Kommunallagen. Samverkan inom miljö- och bygg mellan kommuner kan genomföras på 7 principiellt olika sätt:

Gemensam nämnd och gemensam förvaltning

En gemensam nämnd för två eller flera kommuner innebär att ledamöter i nämnden tillsätts med politiker från samtliga kommuner som ingår i samarbetet. Nämnden ingår i en av kommunernas (värdkommunens) politiska organisation. En gemensam förvaltning tillskapas med samtliga anställda i nuvarande verksamhet samlad. Värdkommunen blir anställningsmyndighet för all personal. Ett avtal om samverkan upprättas där ekonomi och representation i den gemensamma nämnden regleras. Avtal om rutiner för samarbete mellan den gemensamma förvaltningen och övriga verksamhetsområden i kommunerna upprättas också liksom avtal om hur den gemensamma förvaltningen ska garanteras tillgång till arkivhandlingar, kartunderlag, mm från samtliga samarbetskommuner. Avtal om eventuell närvaro på plats i de kommuner där förvaltningen inte är lokaliserad tecknas också.

Gemensam förvaltning med olika nämnder

Gemensam förvaltning med olika nämnder finns egentligen inte utan innebär i praktiken att en kommun anställer all personal som arbetar med frågan

men att nämnderna finns kvar i alla kommunerna. Delegation från nämnderna upprättas till personalen i den kommun där personalen är anställd, vilket är möjligt enligt de flesta lagar inom miljö- och byggområdet som kommunerna ansvarar för. Ett undantag är kontrollen av försäljning av receptfria läkemedel där denna möjlighet saknas. Avtal tecknas mellan kommunerna om lov, tillstånd, tillsyn och kontroll, medverkan vid nämndsammanträden i de olika kommunerna och rutiner för samarbete med andra tjänstemän i kommunerna. Avtal tecknas också om ekonomisk ersättning till anställningskommunen, taxor, tillgång till handlingar, kartor och GIS samt om initiala kostnader och eventuell närvaro på plats i de andra kommunerna för att ta emot invånare och näringsliv.

Gemensam nämnd med separata förvaltningar

En gemensam nämnd för flera kommuner innebär att ledamöter i nämnden tillsätts med politiker från alla kommunerna. Nämnden ingår i en av kommunernas (värdkommunens) politiska organisation. Ledamöter i nämnden tillsätts med politiker från alla de samverkande kommunerna. Respektive förvaltningsorganisation kvarstår i den egna kommunen och bibehåller där nuvarande myndighetsarbete. Avtal om handläggning av lov, tillstånd, tillsyn och kontroll samt delegationer till personalen i kommunerna fordras. Alternativt har den gemensamma nämnden ett eget kontor för var och en av kommunerna i samarbetet.

Kommunalförbund

Ett kommunalförbund, som är en egen juridisk person, inrättas med ansvar för myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen, m.m. Politisk styrning sker i en direktion med ledamöter från alla kommunerna. Det finns också möjlighet att ha en nämnd för myndighetsutövning under direktionen. En gemensam förvaltning tillskapas med samtliga anställda i nuvarande verksamhet. Förvaltningen kan antingen vara samlad på en plats eller ha kontor i alla samverkande kommuner. Ett avtal om samverkan upprättas där ekonomi och politisk representation i förbundet regleras. Avtal om rutiner för samarbete mellan kommunalförbundet och övriga verksamhetsområden i samtliga kommuner upprättas också liksom avtal om eventuell närvaro på plats i kommunerna och hur kommunalförbundet ska garanteras tillgång till kartunderlag, arkivhandlingar, mm från alla kommunerna. Kompetens för övrigt miljöarbete måste upprätthållas av respektive kommun.

Gemensamma specialistfunktioner

Detta alternativ innebär att nämnd- och förvaltningsorganisationer behålls som idag. Gemensamma specialister inom t ex juridik, information, osv anställs. En kommun blir anställningsmyndighet för specialisterna och kostnaderna fördelas proportionellt mellan kommunerna i förhållande till invånarantalet. Fördelningen av de gemensamma resurserna leds i ett övergripande perspektiv. Avtal om fördelning av kostnaderna och resurserna upprättas mellan kommunerna och i de fall specialisterna självständigt ska handlägga myndighetsärenden beslutas om delegation från nämnderna i de samverkande kommunerna.

Samarbetsavtal inom olika specialistområden

Detta alternativ innebär att nämnd- och förvaltningsorganisationer behålls som idag. Via samarbetsavtal säkerställs möjligheten att de samverkande kommunerna biträder varandra i mån av resurser, t ex med spetskompetens eller i samband med resursbrist i en kommun. Möjlighet finns också att en kommun genom avtal tar på sig att utföra handläggning av ansökan om lov eller tillstånd, tillsyn, kontroll eller andra myndighetsuppgifter i en annan kommun. Detta kan avse hela eller delar av myndighetsutövningen enligt något bestämt lagområde, t ex med avsikt att undvika jävssituationer eller för att utjämna säsongvariationer.

Formaliserade nätverk och samarbetsprojekt

Nämnd- och förvaltningsorganisation behålls som idag. Taxeförslag och policydokument utarbetas gemensamt. Informationsmaterial, utbildning för personal, checklistor för tillsyn, mm görs tillsammans. Gemensamma tillsynskampanjer görs inom olika tillsynsområden. Samarbete sker även kring andra frågor som t ex IT-frågor. Ett nätverk med regelbundna träffar mellan verksamhetsansvariga från respektive kommun bildas.

Varför samverka?

Inom miljö och byggområdet är arbetsuppgifterna många och i vissa fall svåra och komplexa. Kraven på kommunen ökar från invånare och företag som vill ha bygglov och andra tillstånd eller är föremål för tillsyn och kontroll och det fordras i många fall specialistkompetens för att utföra kommunens myndighetsuppgifter inom miljö och bygg. Utökat samarbete mellan en eller flera grannkommuner ökar möjligheterna till specialistkompetens och minskar sårbarheten.

Det är svårt att uppnå en hög effektivitet inom miljö och byggområdet i små kommuner. Orsaken är att myndighetsutövningen enligt framförallt plan- och bygglagen, miljöbalken och livsmedelslagen, ställer höga krav på en lång rad administrativa uppgifter, såsom bla resursbehovsutredning, tillsynsplanning, hörande av grannar och information till berörda, mm. En stor del av denna administration måste göras av handläggare med stöd av administrativ personal. Tillsammans med att handläggarna också måste lägga en stor del av sin tid på att konsultera vägledande myndigheter eller andra experter för bedömningar i ärenden, medför detta att alltför lite tid kan ägnas åt kärnverksamheten, lov, tillstånd, tillsyn och kontroll i en liten organisation. Erfarenheten visar med all tydlighet att handläggarna kan få ut betydligt fler timmar per år för kärnverksamheten i en större organisation.

Ett samarbete kan ske på flera olika sätt, t ex genom avtal om köp av specialisttjänster eller tjänster under viss tid eller viss säsong. Ett samarbete i form av en gemensam organisation för myndighetsuppdraget inom miljö- och hälsoskydd och byggfrågor i två eller flera kommuner kan också etableras och har framgångsrikt genomförts av drygt 60 kommuner i Sverige. Fördelarna med samarbete mellan kommuner är bland annat tillgång till expertis inom olika områden, minskad sårbarhet i samband med ledigheter och effektivare handläggning genom att handläggarna kan specialisera sig inom olika områden och lättare kan diskutera ärenden med kollegor. Både miljöbalken, livs-

medelslagen och plan- och bygglagen har formuleringar som gör det möjligt att utföra myndighetsuppgifter i annan kommun än den där handläggaren är anställd och kommunallagen möjliggör både gemensamma nämnder för två eller flera kommuner samt kommunalförbund.

Mycket att tänka på när samverkan ska starta

Innan formell samverkan mellan två eller flera kommuner startar

I många fall förekommer det redan informell samverkan mellan tjänstemän i kommuner som gränsar till varandra eller ligger i en viss region. Ofta sker också en samverkan mellan politiker i samma kommuner. Utnyttja denna informella samverkan och de möjligheter det innebär att tjänstemän och politiker känner varandra över kommungränserna. Det är också oerhört väsentligt för att skapa en lyckad samverkan mellan två eller flera kommuner, att processen är väl förankrad både politiskt och bland tjänstemän, företag och invånare. Förankringen kan ta lång tid. Låt den göra det, det är en förutsättning för att samverkan ska bli lyckad.

Vilket behov ska täckas av samverkan och vad är syftet?

Diskutera behov och syfte med samverkan. Handlar det om att göra det lättare att rekrytera specialister och i förlängningen att ha kompetens för att t ex ta över tillsyn enligt miljöbalken från länsstyrelsen? Eller är syftet att jobba effektivare och därmed spara pengar och ska det i så fall innebära höjd ambitionsnivå i tillsyn och service eller lägre kostnader för företag och invånare? Är syftet kanske att öka samsynen i myndighetsutövningen mellan kommunerna? För denna diskussion öppet och förankra syftet med både personalen, företagen och invånarna.

Hur kommer man igång med samverkan

Börja med att beskriva behovet. Utgå gärna från redan fungerande samarbetsformer där erfarenheten och tilliten finns. Lyft fram både fördelar och nackdelar i alternativa lösningar i ett tidigt skede och väg dem för och emot.

Det finns inget egenvärde i att redan från början bilda en gemensam nämnd eller ett kommunalförbund. Börja gärna med informell samverkan eller utgå från en informell samverkan som redan finns. Efter en tid kanske det känns naturligt att fortsätta med gemensam förvaltning och så småningom gå vidare till gemensam nämnd eller kommunalförbund.

Den politiska representationen och det övergripande perspektivet

En politisk organisation som är gemensam för två eller flera kommuner innebär i de allra flesta fall att det blir färre ledamöter jämfört med att ha en nämnd i varje kommun. Detta kan kanske göra det lättare att hitta politiker som har ett stort engagemang för frågorna och som kan lägga mer tid på det politiska uppdraget. Samtidigt får den gemensamma nämnden eller kommunalförbundets direktion inte bli så liten så att demokratin äventyras.

En gemensam organisation som ansvarar för myndighetsutövning i flera kommuner, kommer normalt sett inte att hamna i några jävssituationer, men om organisationen också får andra uppgifter från samverkanskommunerna, måste man fundera på om det kan uppstå några jävssituationer. Detta skulle kunna vara fallet om organisationen blir expertorgan i någon eller några frågor som tangerar myndighetsutövningen.

När en gemensam politisk organisation ska starta, måste man diskutera och ta ställning till om det är ett kommunalförbund eller en gemensam nämnd man ska bilda. Kommunalförbund är en egen juridisk person vilket innebär en större administration än en gemensam nämnd och passar därför i allmänhet bättre vid samverkan mellan fler kommuner eller om det handlar om större kommuner. I dessa fall kan den större tjänstemannaorganisationen lättare bära den större administrationen. Högsta förvaltningsdomstolen, HFD, har genom ett beslut 2013-12-12, kommit med ett viktigt klagörande om hur taxor ska beslutas när verksamheten har överlämnats till ett kommunalförbund. HFD har genom beslutet slagit fast att det är de ingående medlemskommunerna – inte kommunalförbundet – som ska fatta beslut om taxan för verksamhet som grundas på bemyndigande till en kommun i lag eller förordning. För en gemensam nämnd, fattar fullmäktige beslut om taxor för den gemensamma nämndens verksamhet.

En diskussion måste också föras om kommunerna ska ha lika många ledamöter var eller om någon kommun ska ha fler ledamöter än någon annan kommun. Om kommunerna är ungefär lika stora kanske det känns naturligt med samma representation för alla kommuner i samverkan, medan det kan vara självklart i samverkan mellan en stor och en liten kommun att den stora kommunen har fler ledamöter än den lilla. Samma resonemang gäller om ordförande och vice ordförande. Ska ordförandeposten variera mellan kommunerna efter ett rullande schema eller ska den alltid ligga hos en av kommunerna? En diskussion bör också föras om hur den politiska sammansättningen ska vara. Ett sätt att lösa detta kan vara att man från början bestämmer att en av kommunerna efter varje val ska ta initiativ till partiöverläggningar om fördelningen av ledamöter i den gemensamma organisationen.

För att den gemensamma organisationen inte ska hamna i ett läge där samverkanskommunerna har olika uppfattning om budget och eventuella sparkrav, bör det finnas ett forum för dialog mellan kommunledningarna om detta. Detta kan t ex lösas genom att kommundirektörerna i samverkanskommunerna har regelbunden kontakt om dessa frågor.

Hur samverkan uppfattas hos invånare och företag

Tänk på att en gemensam organisation är till för invånare och företag på lika villkor i alla samverkanskommunerna. Alla ska uppfatta att den gemensamma organisationen är till för dem oavsett i vilken kommun man är invånare eller verkar i som företagare. För att signalera att samverkan är till för alla och inte att en kommun tagit över från den andra kommunen, bör man redan från början skaffa en egen telefonnummerserie, egen domän på webben och en egen logga för den gemensamma organisationen. Telefonväxel, mailsystem och webbdomän kan givetvis ändå skötas av en av kommunerna i samverkan. Lokalerna ska också så långt det är möjligt signalera att det är en gemensam organisation för flera kommuner.

Samarbete med kommunernas övriga funktioner

Även om två eller flera kommuner har slagit ihop sina miljö- och byggverksamheter i en gemensam organisation, betyder det inte att samarbetet mellan miljö- och bygg och kommunens övriga verksamheter får upphöra eller fungera sämre. Erfarenheterna från lov, tillståndsprövning, tillsyn och kontroll måste återföras i den kommunala planeringen och samarbetet i de företagsetableringar och andra ärenden som rör flera myndighetsområden måste fungera även om några funktioner hanteras i en organisation som ligger utanför kommunhuset. Skapa rutiner för detta redan från början. Kanske representanter för den gemensamma organisationen ska finnas tillgängliga en fast tid i kommunhuset varje vecka för att diskutera ärenden som är gemensamma med andra funktioner i kommunen?

Vad ska ett avtal om samverkan innehålla?

Ett avtal om samverkan måste upprättas om en gemensam nämnd eller ett kommunalförbund ska bildas. Avtalet bör innehålla en klausul om fullmaktiges godkännande. Om kommunernas fullmäktige bli oeniga om avtalets innehåll, faller det därför.

Hur kostnaderna ska fördelas måste naturligtvis regleras i avtalet om samverkan. I de flesta fall är det naturligt att samverkanskommunerna skjuter till ett kommunbidrag som är samma summa per invånare, men det går också att avtala om andra lösningar. Om kommunerna är väldigt olika till sin karaktär, tex om en kommun är en utpräglad skärgårdskommun med höga kostnader för miljö- och hälsoskydd och byggfrågor medan en annan kommun i samverkan inte har dessa höga kostnader, kanske en modell som till att börja med utgår från kommunens tidigare nettokostnader för verksamheten passar

bättre. Glöm inte bort att starten av en gemensam organisation också innebär en hel del initiala kostnader för inventarier, datasystem, informationsinsatser, mm. Dessa kostnader måste också täckas av samverkanskommunerna och finnas med i avtalet om kostnadsfördelning.

Det är många andra frågor som också bör regleras i avtalet om samverkan. Exempel på sådana frågor är försäkringsfrågor, vem som ska äga lokaler och lös egendom, hur den gemensamma organisationen ska få tillgång till arkiv, handlingar, kartor, GIS, mm, om kontoret ska finnas i alla kommuner eller samlat på en plats och i så fall var. Om en gemensam förvaltning bildas och nämnderna finns kvar i samverkanskommunerna måste ett avtal också innehålla frågor som taxor, medverkan vid nämndsammanträden, delegation till tjänstemän, mm.

Ett avtal om samverkan bör också reglera hur det ska gå till om samverkan upphör eller om en kommun vill lämna samverkan.

Viktigt att veta de verkliga kostnaderna innan man avtalar om samverkan

I många mindre kommuner bokförs ofta kostnader för lokalhyra, telefonväxel, webbplats, intern- och extern post, företagshälsovård, PA-stöd, tillgång till IT-system och ekonomisystem, bilpool, osv centralt i kommunen. Miljö- och byggverksamheten har då fri tillgång till dessa tjänster och i dess budget syns då inte de verkliga kostnaderna för vad en handläggare kostar per år. I det fall ett samarbete ska inledas med t ex en grannkommun om köp av tjänster för handläggning, vill förstås den kommun som säljer tjänsten ha full täckning för sina kostnader. För att det ska vara möjligt att komma överens om vilken kostnad som ska betalas för tjänsten, måste båda kommunerna först räkna fram sina verkliga kostnader för en handläggare. Beräkningen måste förstås också göras på samma sätt.

Utvärdering och uppföljning

När en gemensam organisation varit igång en tid, har det säkert uppstått frågor som ingen tänkt på från början. Dessutom behöver man följa upp ekonomin och en del andra frågeställningar efter att organisationen har verkat en tid. Blev det som man tänkt och hur uppfattas samarbetet bland invånare och företag? En utvärdering och uppföljning av organisationen bör göras efter en tid om kanske ett eller två år för att det ska bli möjligt att förbättra samarbetet och göra de justeringar som är nödvändiga.

Mycket att tjäna på informell samverkan utan formell organisation

Samverkan på olika nivåer mellan grannkommuner eller kommunerna i en region kan vara synnerligen värdefull och leda till vinster i form av minskat dubbelarbete, ökad samsyn i bedömningar och möjligheter till utbyte av tjänster mellan kommunerna på olika sätt. Det finns många exempel på informell samverkan där kommuner hjälper varandra med handläggning och råd vid tillfälliga arbetstoppar, vakanser och semestertider. Denna informella samverkan kräver inga investeringar men leder ändå till ökad service för företaget och invånare, lägre kostnader och ökad samsyn. Särskilt värdefull är denna typ av samverkan för små kommuner som ju är sårbara för frånvaro vid sjukdom, semester eller av andra skäl.

Att hjälpa varandra över kommungränserna kan ofta vara bättre än att använda konsult i myndighetsutövningen. Konsulten blir begränsad i sin myndighetsutövning till att göra iakttagelser på plats, rapportera till kommunen och ta fram underlag för bedömningar och beslut, men får inte fatta beslut eller meddela myndighetens ställningsstagande till sökande eller verksamhetsutövare. För de allra flesta av de lagar som en bygg- och miljönämnd ansvarar för, finns det däremot möjligheter att delegera handläggningen till en tjänsteman i en annan kommun. Formuleringarna är dock olika i olika lagar.

Olika modeller för mellan-kommunal samverkan

Möjligheter till samverkan mellan kommuner i myndighetsfrågor regleras bla i Kommunallagen. Samverkan inom miljö- och bygg mellan kommuner kan genomföras på 7 principiellt olika sätt:

- › Gemensam nämnd och gemensam förvaltning.
- › Gemensam förvaltning med olika nämnder.
- › Gemensam nämnd med separata förvaltningar.
- › Kommunalförbund.
- › Gemensamma specialistfunktioner.
- › Samarbetsavtal inom olika specialistområden.
- › Formaliserade nätverk och samarbetsprojekt.

Gemensam nämnd och gemensam förvaltning

En gemensam nämnd för två eller flera kommuner innebär att ledamöter i nämnden tillsätts med politiker från samtliga kommuner som ingår i samarbetet. Nämnden ingår i en av kommunernas (värdkommunens) politiska organisation. En gemensam förvaltning tillskapas med samtliga anställda i nuvarande verksamhet samlad. Värdkommunen blir anställningsmyndighet för all personal. Ett avtal om samverkan upprättas där ekonomi och representation i den gemensamma nämnden regleras. Avtal om rutiner för samarbete mellan den gemensamma förvaltningen och övriga verksamhetsområden i kommunerna upprättas också liksom avtal om hur den gemensamma förvaltningen ska garanteras tillgång till arkivhandlingar, kartunderlag, mm från samtliga samarbetskommuner. Avtal om eventuell närvaro på plats i de kommuner där förvaltningen inte är lokaliserad tecknas också.

Fördelar

- Personalstyrkan blir flexibel och tillräckligt stor för att upprätthålla en hög effektivitet och utveckla en god kompetens.
- Expertkompetens kan upprätthållas i egen regi inom t ex juridik, information, mm.
- Sårbarheten minskar med möjlighet till service i mindre kommuner även under semestertider.
- Likartad service/kvalitetsnivå och policy kan uppnås inom samtliga kommuner.
- Nämnd- och annan administration kan effektiviseras jämfört med dagens totala nivå.
- Nämnden har en fristående roll i sin myndighetsutövning.

Nackdelar

- Taxor måste beslutas i alla kommunernas fullmäktige vilket inte garanterar att samma taxor gäller i de samverkande kommunerna.
- Lokalt inflytande och möjlighet till lokala tillämpningar kan riskera att minska.
- Restider och resekostnader för besökare och handläggande personal ökar.
- Samarbete om t ex miljöfrågor i medlemskommunernas fysiska planering blir svårare.
- Lokal representation i vissa kommuner kan behöva inrättas.
- Miljökompetens och politisk ledning för det miljöarbete som inte är myndighetsutövning måste upprätthållas i respektive kommun.

Gemensam förvaltning med olika nämnder

Gemensam förvaltning med olika nämnder finns egentligen inte utan innebär i praktiken att en kommun anställer all personal som arbetar med frågan men att nämnderna finns kvar i alla kommunerna. Delegation från nämnderna upprättas till personalen i den kommun där personalen är anställd, vilket är möjligt enligt de flesta lagar inom miljö- och byggområdet som kommunerna ansvarar för. Ett undantag är kontrollen av försäljning av receptfria läkemedel där denna möjlighet saknas. Avtal tecknas mellan kommunerna om lov, tillstånd, tillsyn och kontroll, medverkan vid nämndsammanträden i de olika kommunerna och rutiner för samarbete med andra tjänstemän i kommunerna. Avtal tecknas också om ekonomisk ersättning till anställningskommunen, taxor, tillgång till handlingar, kartor och GIS samt om initiala kostnader och eventuell närvaro på plats i de andra kommunerna för att ta emot invånare och näringsliv.

Fördelar

- › Personalstyrkan blir flexibel och tillräckligt stor för att upprätthålla en hög effektivitet och utveckla en god kompetens.
- › Expertkompetens kan upprätthållas i egen regi inom t ex juridik, information, mm.
- › Sårbarheten minskar med möjlighet till service i mindre kommuner även under semestertider.
- › Likartad service/kvalitetsnivå kan uppnås inom alla kommunerna.
- › Lokalt inflytande och möjlighet till lokala tillämpningar kvarstår.

Nackdelar

- › Nämndadministrationen kan inte effektiviseras utan kommer att utgöra en stor del av förvaltningens arbete.
- › Tjänstemans myndighetsutövning i annan kommun än i anställningskommunen fordrar delegation från alla kommunernas nämnder samt är administrativt krånglig eftersom möjligheterna till delegation är olika formulerad i olika lagområden.
- › Restider och resekostnader för besökare och handläggande personal ökar.
- › Samarbete om t ex miljöfrågor i medlemskommunernas fysiska planering blir svårare.
- › Lokal representation i vissa kommuner kan behöva inrättas.
- › Miljökompetens för det miljöarbete som inte är myndighetsutövning måste upprätthållas i respektive kommun.

Gemensam nämnd med separata förvaltningar

En gemensam nämnd för flera kommuner innebär att ledamöter i nämnden tillsätts med politiker från alla kommunerna. Nämnden ingår i en av kommunernas (världkommunens) politiska organisation. Ledamöter i nämnden tillsätts med politiker från alla de samverkande kommunerna. Respektive förvaltningsorganisation kvarstår i den egna kommunen och bibehåller där nuvarande myndighetsarbete. Avtal om handläggning av lov, tillstånd, tillsyn och kontroll samt delegationer till personalen i kommunerna fordras. Alternativt har den gemensamma nämnden ett eget kontor för var och en av kommunerna i samarbetet.

Fördelar

- › Likartad service/kvalitetsnivå och policy kan uppnås i alla kommunerna.
- › Nämnd- och annan administration kan effektiviseras jämfört med dagens totala nivå.
- › Nämnden har en fristående roll i sin myndighetsutövning.

Nackdelar

- › Taxor måste beslutas i alla kommunernas fullmäktige vilket inte garanterar att samma taxor gäller i de samverkande kommunerna.
- › Lokalt inflytande och möjlighet till lokala tillämpningar kan riskera att minska.
- › Samarbete om t ex miljöfrågor i medlemskommunernas fysiska planering blir svårare.
- › Politisk ledning för miljöarbetet som inte är myndighetsutövning måste upprätthållas i respektive kommun.

Kommunalförbund

Ett kommunalförbund, som är en egen juridisk person, inrättas med ansvar för myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen, m.m. Politisk styrning sker i en direktion med ledamöter från alla kommunerna. Det finns också möjlighet att ha en nämnd för myndighetsutövning under direktionen. En gemensam förvaltning tillskapas med samtliga anställda i nuvarande verksamhet. Förvaltningen kan antingen vara samlad på en plats eller ha kontor i alla samverkande kommuner. Ett avtal om samverkan upprättas där ekonomi och politisk representation i förbundet regleras. Avtal om rutiner för samarbete mellan kommunalförbundet och övriga verksamhetsområden i samtliga kommuner upprättas också liksom avtal om eventuell närvaro på plats i kommunerna och hur kommunalförbundet ska

garanteras tillgång till kartunderlag, arkivhandlingar, mm från alla kommunerna. Kompetens för övrigt miljöarbete måste upprätthållas av respektive kommun.

Fördelar

- › Personalstyrkan blir flexibel och tillräckligt stor för att upprätthålla en hög effektivitet och utveckla en god kompetens.
- › Expertkompetens kan upprätthållas i egen regi inom t ex juridik, information, mm.
- › Sårbarheten minskar med möjlighet till god service i mindre kommuner även under semestertider.
- › Likartad service/kvalitetsnivå och policy kan uppnås inom alla kommunerna, framförallt i de fall när förvaltningen är samlad på en plats.
- › Nämnd- och annan administration kan effektiviseras jämfört med dagens totala nivå.

Nackdelar

- › Förbundet är en egen juridisk person som kräver ekonomihantering, momsredovisning, lönehantering, bokföring, datasystem, personalhantering, revision mm i egen regi. Förbundet måste också själv teckna avtal med personalorganisationer och sköta företagshälsovård, upphandlingar, mm. Detta innebär avsevärt större administration än i alternativet med gemensam nämnd.

- Taxor måste beslutas i alla kommunernas fullmäktige vilket inte garanterar att samma taxor gäller i de samverkande kommunerna.
- Lokalt inflytande och möjlighet till lokala tillämpningar kan riskera att minska.
- Restider och resekostnader för besökare och handläggande personal ökar i de fall där förvaltningen är samlad på en plats.
- Arbetet med miljöfrågor i medlemskommunernas fysiska planering blir svårare.
- Miljökompetens och politisk ledning för det miljöarbete som inte är myndighetsutövning måste upprätthållas i respektive kommun.

I alla tre fallen med gemensam nämnd, kommunalförbund eller med gemensam förvaltning med separata nämnder, krävs inledningsvis informationsinsatser till invånare och näringsliv. För att tydliggöra att den gemensamma organisationen arbetar för alla kommunerna på lika villkor, bör den också ha en egen webbplats med länkar från alla kommunerna, egna mailadresser och en egen telefonnummerserie.

Gemensamma specialistfunktioner

Detta alternativ innebär att nämnd- och förvaltningsorganisationer behålls som idag. Gemensamma specialister inom t ex juridik, information, osv anställs. En kommun blir anställningsmyndighet för specialisterna och kostnaderna fördelas proportionellt mellan kommunerna i förhållande till invånarantalet. Fördelningen av de gemensamma resurserna leds i ett övergripande perspektiv. Avtal om fördelning av kostnaderna och resurserna upprättas mellan kommunerna och i de fall specialisterna självständigt ska handlägga myndighetsärenden beslutas om delegation från nämnderna i de samverkande kommunerna.

Fördelar

- Alla kommunerna får tillgång till specialistkompetens.
- God och likartad policy och bedömningsgrunder kan uppnås i alla kommunerna inom de områden som specialisterna omfattar.
- Handläggare får ett gott stöd i handläggning och kompetensutveckling inom de områden som specialisterna omfattar.
- Rättssäkerheten torde förbättras.
- Servicen torde förbättras.

Nackdelar

- › Möjlighet till effektiviseringar av administration mm saknas jämfört med alternativen med gemensamma organisationer.

Samarbetsavtal inom olika specialistområden

Detta alternativ innebär att nämnd- och förvaltningsorganisationer behålls som idag. Via samarbetsavtal säkerställs möjligheten att de samverkande kommunerna biträder varandra i mån av resurser, t ex med spetskompetens eller i samband med resursbrist i en kommun. Möjlighet finns också att en kommun genom avtal tar på sig att utföra handläggning av ansökan om lov eller tillstånd, tillsyn, kontroll eller andra myndighetsuppgifter i en annan kommun. Detta kan avse hela eller delar av myndighetsutövningen enligt något bestämt lagområde, t ex med avsikt att undvika jävssituationer eller för att utjämna säsongsvariationer.

Fördelar

- › Sårbarheten minskas med möjlighet till service även under t ex semestertider.
- › Lokalt inflytande och möjlighet till lokala tillämpningar kvarstår.
- › Kvaliteten kan öka genom möjligheten till gemensam specialistkompetens som kan utnyttjas av alla kommunerna.

Nackdelar

- › Tjänstemans myndighetsutövning i annan kommun än i anställningskommunen fordrar delegation från de andra kommunernas nämnder samt är administrativt krånglig eftersom möjligheterna till delegation är olika formulerad i olika lagområden och saknas i något område.
- › Möjlighet till rationaliseringar av administration mm saknas jämfört med alternativen med gemensamma organisationer.

Formaliserade nätverk och samarbetsprojekt

Nämnd- och förvaltningsorganisation behålls som idag. Taxeförslag och policydokument utarbetas gemensamt. Informationsmaterial, utbildning för personal, checklistor för tillsyn, mm görs tillsammans. Gemensamma tillsynskampanjer görs inom olika tillsynsområden. Samarbete sker även kring andra frågor som t ex datafrågor. Ett nätverk med regelbundna träffar mellan verksamhetsansvariga från respektive kommun bildas.

Fördelar

- › Effektivitetsvinster uppnås genom att dubbelarbete minskar.
- › God och likartad policy, taxesättning och bedömningsgrunder kan uppnås för de flesta verksamhetsfält inom alla kommunerna.
- › Inga initiala kostnader.

Nackdelar

- › Möjlighet till effektiviseringar av administration mm saknas jämfört med alternativen med gemensamma organisationer.
- › Samarbetet i policyfrågor, taxesättning, mm kan kanske komma att prioriteras ner vid arbetsanhopningar i den egna kommunen.

Allt fler gemensamma organisationer inom miljö- och byggområdet bildas

I dagsläget har drygt 60 kommuner bildat gemensamma organisationer med andra kommuner inom miljö- och byggområdet. De flesta samarbeten omfattar två kommuner, men upp till fem kommuner förekommer i dessa samarbetsorganisationer. Av de 23 nu kända samarbetsorganisationer som finns inom miljö- och byggområdet, utgörs 13 st av gemensam nämnd, 7 st av kommunalförbund medan några få har gemensamt kontor och separata nämnder. Samtliga dessa 23 gemensamma organisationer ansvarar för miljö- och hälsoskydd och närmare 10 av dessa organisationer ansvarar även för byggfrågor, tre för planfrågor och två för kart- och mätfrågor. Några enstaka organisationer har också ansvar för trafikfrågor, alkoholtillsyn och räddningstjänst. Samtliga gemensamma organisationer har en samlad förvaltning förutom två som har förvaltningen representerad i samtliga kommuner inom samarbetet. Några organisationer har även bemanning vissa tider i en kommun.

Exempel från fyra befintliga kommunsamarbeten med två till fem samsarbetskommuner och som har valt olika former för samarbete finns kort beskrivna nedan och mer utförligt i kapitel 5. En sammanställning av nu kända samarbetsorganisationer inom miljö- och byggområdet finns i bilaga 2.

Miljösamverkan östra Skaraborg är ett kommunalförbund för miljö- och hälsoskyddsfrågor i fem kommuner om tillsammans ca 110 000 invånare, som har kontoret samlat i Skövde. Man började 2008 som en gemensam förvaltning för tre kommuner, bildade sedan en gemensam nämnd för att efter en tid övergå till kommunalförbund. Ytterligare två kommuner har anslutit sig under tiden.

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd bildades 2006 som en gemensam nämnd för tre kommuner med ansvar för miljö- och byggfrågor. Kommunerna har tillsammans ca 40 000 invånare. Förvaltningen som är samlad i Avesta, har också ansvar för klimat- och energirådgivning åt medlemskommunerna och ytterligare två kommuner samt bostadsanpassningar och markfrågor åt en medlemskommun och en del andra uppgifter åt vissa kommuner.

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd är gemensam nämnd för miljö- och hälsoskyddsfrågor i en större och en mindre kommun som tillsammans har ca 77 000 invånare. Förvaltningen är samlad i Täby och ansvarar även för tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen och kontroll av vissa receptfria läkemedel i ytterligare några kommuner.

Dalslands miljönämnd är en gemensam miljöorganisation för fyra kommuner i Dalsland under Dalslandskommunernas kommunalförbund. De fyra kommunerna har tillsammans knappt 30 000 invånare. Nämnden har förutom myndighetsutövningen inom miljö- och hälsoskydd, även uppdraget att arbeta med strategiskt miljöarbete och hållbar utveckling för de fyra kommunerna. Kontoret finns representerat i alla fyra samarbetskommunerna men administration och kansli finns i Dals-Ed.

Exempel från fyra kommunsamarbeten

Miljösamverkan östra Skaraborg når målen inom tillsyn och kontroll

Genom att slå ihop resurserna för fem kommuner till en gemensam organisation, har Miljösamverkan östra Skaraborg lyckats att klara sitt tillsynsuppdrag i alla fem kommunerna. Att jobba tillsammans och fokusera på kärnuppdraget, innebär att man numera klarar av att genomföra all planerad tillsyn på företagen fullt ut.

Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) är den lokala myndigheten för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll för fem kommuner i Västra Götalands län.

MÖS bildades den 1 juli 2008 som en gemensam förvaltning för miljö- och hälsoskydd i Skövde, Falköping och Tibro. Redan från början var personalen anställd av Skövde kommun och de tre kommunerna hade kvar sina respektive nämnder under första halvåret för att from 1 januari 2009 gå över till en gemensam nämnd för dessa tre kommuner. Under tiden gick Hjo kommun med i samarbetet. Den 1 januari 2011 övergick organisationen från gemensam nämnd till kommunalförbund och from 2013 är de fem kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro medlemmar.

Enligt förbundsordningen är ändamålet med kommunalförbundet att verka för hög effektivitet, kvalitet och säkerhet i de verksamheter som kommunalförbundet har ålagts och genom samordning också ansvara för hög kostnadseffektivitet och minskad byråkrati. Hög effektivitet, kvalitet och säkerhet är också precis vad som idag präglar arbetet inom MÖS. Personalen är

uppdelad i team om mellan 4 och 8 personer som jobbar med olika uppgifter inom tillsyn och kontroll. Teamen detaljplanerar själva sitt arbete utifrån den tillsynsplan som gjorts för hela kommunalförbundet. Genom att medarbetarna till stor del själva kan påverka sin arbetssituation, har trivseln och välbefinnandet ökat i takt med ett större driv i organisationen. Till detta kan också läggas att man har lyckats förenkla arbetsprocesserna och minska överflödigt administration vilket frigjort tid för tillsyn och kontroll. Eftersom man jobbar mer specialiserat än vad man kunde göra i de gamla små organisationerna, går det åt mindre tid för att konsultera sakkunskap på länsstyrelsen och hos centrala myndigheter, vilket också ökar effektiviteten.

MILJÖSAMVERKAN ÖSTRA SKARABORG

- › Organisationsform: Kommunalförbund
- › Ansvarsområde: Miljö- och hälsoskydd
- › Antal kommuner: 5
- › Antal invånare i samverkansområdet: 110 000
- › Antal anställda: 40
- › Kontor: Samlat i Skövde

Kostnaderna för förbundets verksamhet, i den mån de inte täcks på annat sätt, betalas genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Kostnaderna fördelas proportionellt enligt senaste befolkningsstatistik. År 2013 har förbundet en budgeterad omsättning på 24 Mkr varav 12,2 Mkr utgör avgifter och 11,8 Mkr är bidrag från medlemskommunerna. Kostnadstäckningsgraden är således 51 %. Genom att effektiviteten i arbetet har ökat och organisationen har blivit bättre på att ta betalt för sina tjänster, har kommunbidragen kunnat sänkas under flera år.

Bland medarbetarna finns en stor del specialister inom olika områden. Förutom specialister på olika branscher inom tillsyn och kontroll, finns också ekonom, controller, informatör, jurist, mfl inom organisationen. Man har också en kundtjänst som bemannas av inspektörer och en informatör och genom att avlasta inspektörerna förfrågningar och rutinärenden, har kontoret kunnat fokusera på tillsyn och kontroll ute på företagen.

Läs mer om Miljösamverkan östra Skaraborg på www.miljoskaraborg.se/

Kvalitet är viktigt för Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Kvalitet i myndighetsarbetet har varit ledstjärnan när Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd bildades. Arbete med kvalitetsledning och resursbehovsutredning för hela miljö- och byggverksamheten, har gett styrka åt arbetet inom kontoret. Kännedom om vilka resurser som behövs och vilka resurser som saknas är nödvändiga för att kunna göra de rätta prioriteringarna.

Den 1 januari 2006 bildades Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd. Nämnden fattar beslut och är ansvarig för frågor som handlar om miljö, bygglov, fysisk planering, kartor och mätning med mera samt några ytterligare uppdrag från enskilda kommuner. Nämnden är ett samarbete mellan kommunerna Avesta, Fagersta och Norberg. Avesta kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Avesta kommuns organisation. Samtidigt bildades också Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning som svarar för nämndens verksamhet men också håller Avesta och Norberg med kommunekolog samt sköter bostadsanpassningar och markfrågor åt Avesta kommun. Förvaltningen sköter vidare energi- och klimatrådgivningen åt alla tre medlemskommunerna samt åt ytterligare två kommuner.

Inom förvaltningens breda verksamhet har omfattande effektiviseringar genomförts som hade varit svårt för den enskilda kommunen att hantera i samma takt. Olika mallar, dokument, utredningar, planer, blanketter, taxor, checklistor, omvärldsbevakning, osv, sker nu för en organisation och inte

inom tre kommuner och genom att man gör en resursbehovsutredning för hela verksamheten, även den administrativa delen, får man underlag för nämndens prioriteringar inom alla områden. Även det kvalitetsledningssystem som man jobbat med liksom kompetensutveckling, IT-utveckling och tillgång till specialistkompetenser inom t ex plan, mark, karta, ekologi, klimat- och energiområdet hade varit svårt eller omöjligt att genomföra i de små organisationer som fanns tidigare.

Sammanläggningen har också gjort organisationen till en attraktivare arbetsgivare. Man har förhållandevis lätt att rekrytera personal. Och genom en mer långtgående delegation och specialisering av tjänster får kunderna snabbare besked och tidsvinst uppstår för såväl tjänstemän som förtroendevalda.

VÄSTMANLAND-DALARNA MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND

- › Organisationsform: Gemensam nämnd
- › Ansvarsområde: Miljö- och hälsoskydd, bygg- och plan, kartor och mätning, energi- och klimatrådgivning
- › Antal kommuner: 3
- › Antal invånare i samverkansområdet: 40 000
- › Antal anställda: 45
- › Kontor: Samlat i Avesta

Tillgängligheten har också ökat. Det finns i princip alltid anställda att kontakta vid kontoret.

Resursbehovsutredningen, verksamhetsplanen och verksamhetsredovisningen i kombination med den årliga budgetprocessen och övriga styrdokument ger nämnden och kommunerna mycket goda förutsättningar att styra och utveckla nämndens verksamhet. Om kommunerna arbetar var och en för sig är det osannolikt att de skulle kommit lika långt med dessa styrprocesser.

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd hade 2013 en omsättning på 32 Mkr varav 20 Mkr utgörs av kommunbidrag samt 12 Mkr av avgifter. Kostnadstäckningsgraden inom myndighetsområdet miljö- och hälsoskydd har ökat sedan den gemensamma organisationen startade sin verksamhet. För de verksamheter som är avgiftsbelagda, gäller samma taxa i alla medlemskommunerna, vilket har inneburit att taxorna har höjts för vissa verksamheter i vissa kommuner och sänkts för andra sedan starten 2006.

Den gemensamma förvaltningen är fysiskt placerad i en egen byggnad i Avesta. Läs mer om Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd på www.avesta.se/Kommunen--Politiken/Kommunens-organisation/Vastmanland-Dalarnas-miljo--och-byggforvaltning/

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd – där stor och liten kompletterar varandra

Den stora kommunen och den lilla kommunen kompletterar varandra inom Södra Roslagen. Där Täby hade kompetens och erfarenhet saknades det i Vaxholm och tvärtom. Nu finns kompetensen i båda kommunerna samtidigt som specialisering har blivit möjlig och resurserna används på ett effektivare sätt.

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd är den gemensamma miljö- och hälsoskyddsmyndigheten för Täby och Vaxholm. Täby är värdkommun för den gemensamma nämnden.

Förutom ansvar för miljö- och hälsoskydd, har Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd också tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen samt kontroll av vissa receptfria läkemedel. Under tiden som gått sedan nämnden bildades, har nämnden genom avtal med Norrtälje och Vallentuna kommuner, också tagit på sig tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen och kontroll av vissa receptfria läkemedel i dessa kommuner.

Nämnden började sin verksamhet den 1 januari 2007 som gemensam nämnd för miljö- och hälsoskyddsfrågor i de tre kommunerna Danderyd, Täby och Vaxholm. Syftet var att vinna samordningsvinster och därmed öka effektiviteten, bli en mer attraktiv arbetsgivare, kunna rekrytera specialister

och minska sårbarheten för framförallt Vaxholm som är en liten organisation. Efter valet 2010, beslutade Danderyds kommun att lämna den gemensamma nämnden och sedan 1 januari 2012 består nu alltså Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd av två kommuner, Täby och Vaxholm.

Genom samarbetet har sårbarheten vid frånvaro, som var särskilt tydlig i Vaxholm, försvunnit och det finns alltid kompetent personal till hands. Den säsongvariation som finns i båda kommunerna där Vaxholm växer till det tredubbla på sommaren samtidigt som Täby minskar, gör att resurserna kunnat utnyttjas betydligt mer effektivt inom båda kommunerna.

SÖDRA ROSLAGENS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND

- › Organisationsform: Gemensam nämnd
- › Ansvarsområde: Miljö- och hälsoskydd, tillsyn av alkohol, tobak och receptfria läkemedel
- › Antal kommuner: 2
- › Antal invånare i samverkansområdet: 77 000
- › Antal anställda: 28
- › Kontor: Samlat i Täby

Genom en större organisation har specialisering inom personalstyrkan blivit möjlig och arbetsuppgifter som tidigare gjordes av en person, kan nu utföras av en grupp medarbetare. På så sätt ökar arbetsglädjen och kompetensen finns inom gruppen. Kontoret har också genom att bli större, även kunnat ha en marginal för utvecklingsarbete som inte fanns förut. En mindre organisation har t ex inte samma möjligheter till utveckling av e-tjänster som en större organisation har.

Kostnaderna för nämndens verksamhet, i den mån de inte täcks av avgifter, betalas genom bidrag från samverkanskommunerna. År 2013 hade nämnden en budgeterad omsättning på 17,1 Mkr varav 40 % är bidrag från kommunerna. Kostnadstäckningsgraden har ökat från knappt 30 % innan sammanläggningen till 60 % vilket har uppnåtts genom en rad effektiviseringar sedan starten. Mycket av administrationen sköts av Täby kommun. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd betalar dock full kostnadstäckning till Täby för alla de tjänster man erhåller.

Kontoret finns i egna lokaler i Täby. Läs mer om Södra Roslagens Miljö och hälsoskyddsnämnd på www.srmh.se

Kompetens och närhet förenas i Dalsland

I Dalsland har fyra små kommuner valt att bilda en gemensam organisation för miljö- och hälsoskydd men ändå behålla kontoren i varje kommun. Genom att samla kanslifunktionen i Dals Ed har man effektiviserat administrationen samtidigt som handläggarna finns nära medborgare och företag i de fyra kommunerna.

Dalslands miljönämnd är en gemensam miljöorganisation sedan år 2007 för Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelanda och Melleruds kommuner, under Dalslandskommunernas kommunalförbund. Organisationen bildades för att optimera resursutnyttjande och ekonomi i syfte att bygga upp och säkerställa en väl fungerande miljöverksamhet samt skapa en stark och attraktiv gemensam organisation som befäster en konkurrenskraftig kompetensnivå och service. Nämnden ska vara en plattform och ett nav för miljöarbetet och för samarbetet mellan kommunerna.

Dalslandskommunernas Kommunalförbund är ett samarbetsorgan för fem kommuner i Dalsland och svarar bland annat för kommunal energirådgivning, inköp och miljöfrågor. Förbundet skall även på uppdrag från kommuner som så beslutar, kunna överta huvudmannaskapet för kommunal verksamhet. Förbundsdirektionen består av kommunalråd och oppositionsråd från medlemskommunerna. Dalslands miljönämnd väljs av Förbundsdirektionen, efter förslag från de fyra kommuner som ingår i Dalslands miljönämnd.

Miljönämnden har det politiska ansvaret för de fyra kommunernas miljö- och hälsoskyddsarbete. Det innebär bland annat att nämnden ansvarar för de uppgifter som kommunen enligt lag ska utföra inom miljö-, natur-, livsmedels- och hälsoskyddsområdet. Nämnden har också ett ansvar för att bedriva och utveckla samarbetet med andra kommunala organ, företag, föreningar, myndigheter samt övriga intressegrupper inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden har även uppdraget att arbeta med strategiskt miljöarbete och hållbar utveckling för de fyra kommunerna och även ansvar för naturvård och planer vilket innebär att besvara remisser i olika plan- och naturvårdsärenden, tillsyn över de kommunala naturreservaten samt strandskyddstillsyn. Miljönämnden ansvarar vidare för kalkning av sjöar och vattendrag, samt miljöövervakning av luft, vatten och mark.

Dalslands miljökontor är den gemensamma miljöförvaltningen för de fyra kommunerna och har 18 miljöhandläggare som kompletterar varandra. Varje delområde inom tillsynen är uppdelad i sakområden som finns definierade i nämndens taxa och bygger på gällande lagstiftning. Genom den valda organisationen underlättas projektinriktad tillsyn med egen personal. Därutöver kan enstaka projekt drivas med extern personal. Genom samarbetet har kompetensen kunnat utnyttjas bättre inom hela det geografiska området. Den sårbarhet som tidigare fanns i de små organisationerna är nu borta.

Kontoret har en egen webbplats och egna mailadresser. Kontoret utnyttjar webbmöteslösningar för att effektivisera den interna mötesverksamheten och som en del i att öka möjligheten till överskådlig uppföljning av verksam-

hetens arbete har kontoret sedan 2011 använt ett webbaserat tidredovisningssystem. I systemet redovisas den tid som var och en lägger på de olika arbetsuppgifterna samt utläggsrapporter och semesteransökningar. Systemet kan också ge kontroll och överblick av övertid, flexitid, sjukfrånvaro med mera.

Sedan miljönämnden började sin verksamhet har kostnadstäckningsgraden ökat väsentligt. Till att börja med fick man ett startbidrag om 700 tkr från medlemskommunerna för att kunna bygga upp verksamheten och därefter har kravet på kostnadstäckning ökat för varje år. De första åren visade bokslutet något minus, men sedan 2010 har nämnden klarat sina krav på kostnadstäckning. År 2012 var kravet på kostnadstäckning inom myndighetsverksamheten 45 % vilket man klarade, 2013 var kravet 50 %, vilket man också klarade.

Ett syfte med att bilda den gemensamma organisationen 2007, var att underlätta rekryteringen av personal för tillsyn och kontroll, minska sårbarheten och öka kompetensen, vilket enligt miljöchefen har infriats.

Läs mer om Dalslands miljönämnd på www.miljo.dalsland.se.

DALSLANDS MILJÖNÄMND

- › Organisationsform: Kommunalförbund med miljönämnd
- › Ansvarsområde: Miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll, naturvård, strategiskt miljöarbete, miljöövervakning
- › Antal kommuner: 4
- › Antal invånare i samverkansområdet: 30 000
- › Antal anställda: 22
- › Kontor: I alla fyra kommunerna

Vad säger lagen om samverkan mellan kommuner?

De rättsliga förutsättningarna för samverkan mellan kommuner regleras både i kommunallagen och i de olika speciallagar som styr myndighetsutövningen. I kommunallagen finns bestämmelserna om hur gemensamma verksamheter kan organiseras och i speciallagarna regleras frågan om kring vilka uppgifter samverkan kan ske.

Samverkan kring myndighetsutövningsuppgifter tillåts i stor omfattning när det är fråga om att bedriva tillsyn och kontroll eller bygglov och tillståndsprövning av olika slag. I de olika speciallagarna beskrivs dock denna samverkansmöjlighet på olika sätt eftersom reglerna tillkommit vid olika tidpunkter. I några lagar saknas t ex möjligheten att bedriva tillsyn eller kontroll i annan kommun än den egna. Däremot går det alltid bra att överföra ansvaret för bygglov, tillstånd, tillsyn eller kontroll till en gemensam nämnd eller ett kommunalförbund där kommunen ingår. För att veta vad som gäller måste man alltså söka sig fram i relevant lagstiftning.

Kommunallagen (1991:900)

Av 3 kap 3 a kommunallagen framgår följande när det gäller gemensamma nämnder:

”Kommuner och landsting får genom en gemensam nämnd fullgöra uppgifter enligt 3 §.

En gemensam nämnd får fullgöra uppgifter för vilka det enligt särskilda författningar skall finnas en eller flera nämnder i varje kommun eller landsting. Sådana uppgifter som kommun- eller landstingsstyrelsen har vid höjd beredskap enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap får dock inte fullgöras av en gemensam nämnd. Särskilda bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

En gemensam nämnd tillsätts i någon av de samverkande kommunerna eller landstingen och ingår i denna kommuns eller detta landstings organisation.”

Reglerna om kommunalförbund finns bla i 3 kap 20 § kommunallagen:

”Kommuner och landsting får bilda kommunalförbund och lämna över vården av kommunala angelägenheter till sådana förbund.

Ett kommunalförbund är bildat när förbundsordningen har antagits av förbundsmedlemmarna eller vid den senare tidpunkt som anges i förbundsordningen.”

Kommentar

Möjligheten att samverka i kommunalförbund och gemensam nämnd regleras i kommunallagen. Samverkan kan avse en hel eller delar av verksamheten. Däremot får samverkan inte avse sådana uppgifter som kommunstyrelsen har vid höjd beredskap.

Den gemensamma nämndens eller kommunalförbundets uppgifter och befogenheter ska närmare preciseras i en överenskommelse mellan berörda kommuner. I överenskommelsen ska även regleringen av kostnader redovisas. Teoretiskt finns inga juridiska hinder mot att obligatoriska uppgifter som innefattar myndighetsutövning flyttas över till en gemensam nämnd eller ett kommunalförbund. Frågan är dock hur långt man bör gå i strävan att flytta besluten om t ex planverksamheten från den egna kommunen till en gemensam politisk organisation för flera kommuner.

Till skillnad från en gemensam nämnd, är ett kommunalförbund en egen offentligrättslig juridisk person som är fristående i förhållande till sina medlemskommuner. Ett kommunalförbund blir huvudman för verksamheten med egen budget och räkenskaper och måste t ex själv sluta kollektivavtal med arbetstagarorganisationerna. Eftersom en gemensam nämnd ingår i organisationen hos en av samverkanskommunerna, värdkommunen, gäller den kommunens system för budget och redovisning liksom kollektivavtal, mm.

Högsta förvaltningsdomstolen – HFD – har genom ett beslut 2013-12-12, (mål nr 3835 - 12) kommit med ett viktigt klargörande kring vilket organ som ska besluta om en taxa när verksamheten har överlämnats till ett kommunalförbund. HFD har genom beslutet slagit fast att det är de ingående medlemskommunerna – inte kommunalförbundet – som ska fatta beslut om taxan för verksamhet som grundas på bemyndigande till en kommun i lag eller förordning. HFD konstaterar i sitt beslut att 8 kap. regeringsformen ska tolkas så att den föreskriftsrätt som delegerats till en kommun inte följer med över till kommunalförbundet om verksamheten bedrivs där.

Plan och bygglagen (2010:900) – PBL

Samverkan kring tillsynsuppgifter enligt PBL regleras i 11 kap 4 § PBL:

”En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att tillsynsuppgifter som byggnadsnämnden har enligt detta kapitel ska skötas helt eller delvis av byggnadsnämnden i den andra kommunen. Befogenheten att meddela beslut i tillsynsärenden får dock inte överlåtas.”

Kommentar

Paragrafen saknar motsvarighet i äldre plan- och bygglag. En motsvarande bestämmelse finns dock i 26 kap. 7 § miljöbalken. Bestämmelsen innebär att en kommun kan komma överens med en annan kommun om att överföra tillsynsuppgifter. Det går bra att överlåta alla tillsynsuppgifter utom befogenheten att fatta beslut i tillsynsärendet.

Miljöbalken (1998:808) – MB

Samverkan kring tillsynsuppgifter enligt MB regleras i 26 kap 7 § MB:

”En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att tillsynsuppgifter som kommunen har enligt denna balk skall skötas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att meddela beslut i ärendet.

Kommunen får också efter överenskommelse med en annan kommun uppdra åt anställda i den kommunen att besluta på kommunens vägnar i ett visst ärende eller en grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 34 § kommunallagen (1991:900). Föreskrifterna i 6 kap. 24–27 och 35 §§ kommunallagen om jäv och anmälan av beslut till nämnd skall tillämpas på den som fattar sådana beslut.”

Kommentar

Paragrafen reglerar överförande av tillsyn från en kommun till en annan. Som framgår av första stycket går det bra att utan vidare överlåta olika tillsynsuppgifter enligt miljöbalken, t ex inspektioner, mätningar och liknande utredningar, medan däremot själva beslutfattandet som huvudregel skall stanna hos den egna kommunen. Enligt andra stycket kan dock även detta delegeras till anställd vid en annan kommun beträffande visst ärende eller vissa grupper av ärenden. Undantag görs för sådana ärenden av större vikt som en nämnd inte alls får delegera enligt 6 kap. 34 § kommunallagen, dvs ärenden om verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, framställningar och yttranden till fullmäktige eller yttranden i överklagandeärenden, viktigare ärenden om myndighetsutövning mot enskilda samt vissa ärenden som

anges i särskilda föreskrifter. Vidare framgår av lagtexten att delegation inte heller kan ske till någon förtroendevald eller någon som är anställd i ett företag som ägs av kommunen, trots deras kommunala anknytning. Kommunalagens jävsbestämmelser och bestämmelser om anmälan av beslut av nämnd skall tillämpas på samma sätt som om beslutet fattats av den egna kommunens anställda.

Livsmedelslagen (2006:804)

Samverkan kring livsmedelskontroll regleras i 14 § livsmedelslagen:

”En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att kontrolluppgifter som kommunen har enligt denna lag skall skötas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att meddela beslut i ett ärende.

En kommun får också efter överenskommelse med en annan kommun uppdra åt anställda i den kommunen att besluta på kommunens vägnar i ett visst ärende eller en grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 34 § kommunallagen (1991:900). Föreskrifterna i 6 kap. 24–27 och 35 §§ kommunallagen om jäv och anmälan av beslut till nämnd skall tillämpas på den som fattar sådana beslut.”

Kommentar

Precis som i miljöbalken går det bra att utan vidare överlåta olika kontrolluppgifter enligt livsmedelslagen, t ex inspektioner, mätningar och liknande utredningar, medan däremot själva beslutfattandet som huvudregel skall stanna hos den egna kommunen. Enligt andra stycket kan dock även detta delegeras till anställd vid en annan kommun beträffande visst ärende eller vissa grupper av ärenden. Undantag görs även här för sådana ärenden av större vikt som en nämnd inte alls får delegera enligt 6 kap. 34 § kommunallagen.

Tobakslagen (1993:581)

Samverkan kring tobakstillsynen regleras i 19c § tobakslagen:

”En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att tillsynsuppgifter som kommunen har enligt denna lag ska ombesörjas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att avgöra ärenden enligt 20 eller 20 a §.”

Kommentar

Bestämmelsen innebär att en kommun kan komma överens med en annan kommun om överförande av tillsynsuppgifter. Det går bra att överlåta alla

tillsynsuppgifter utom befogenheten att fatta beslut om föreläggande eller förbud, vilket måste stanna hos den egna kommunen.

Alkohollagen (2010:1622)

Samverkan kring uppgifter enligt alkohollagen regleras i 9 kap 6 § alkohollagen:

”En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att uppgifter som kommunen har enligt denna lag ska ombesörjas helt eller delvis av den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenhet att avgöra ärenden som avser

- 1. åtgärd enligt 3 kap. 10 §,*
- 2. meddelande av serveringstillstånd enligt 8 kap. 1 §,*
- 3. meddelande av erinran eller varning enligt 9 kap. 17 §,*
- 4. återkallelse av serveringstillstånd enligt 9 kap. 18 §, eller*
- 5. meddelande av försäljningsförbud enligt 9 kap. 19 §.”*

Kommentar

Bestämmelsen innebär att en kommun kan komma överens med en annan kommun om överförande av tillsynsuppgifter. Det går bra att överlåta alla tillsynsuppgifter utom beslut enligt fem punkter i lagens paragraf om möjligheten att överlåta tillsyn. Punkten 1 avser kommunens beslut att förbjuda eller inskränka försäljning av alkoholdrycker om det anses påkallat för att upprätthålla ordning.

Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)

Ingen möjlighet till samverkan när det gäller kontroll av försäljning av receptfria läkemedel.

Kommentar

Enligt denna lag har kommunen ansvaret för kontroll av försäljningen av vissa receptfria läkemedel utanför apotek inom kommunens geografiska område. Någon bestämmelse om möjlighet att bedriva kontroll i annan kommun än den egna finns inte inskriven i lagen och saknas därmed.

Strålskyddslagen (1988:220)

Samverkan kring tillsyn över solarieverksamhet finns i 30 § 1:a st strålskyddslagen:

”Regeringen får meddela föreskrifter om att den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet

skall utöva tillsynen över efterlevnaden såvitt avser solarieverksamhet som bedrivs inom kommunen.”

Bestämmelsen kompletteras med följande i 16 §, 1:a st strålskyddsförordningen: ”

”I fråga om solarieverksamhet ska en kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet ha tillsyn inom kommunen över att strålskyddslagen (1988:220) och föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen följs. Om det finns särskilda skäl får Strålsäkerhetsmyndigheten i det enskilda fallet, efter samråd med kommunen, besluta att tillsynen i stället ska utövas av Strålsäkerhetsmyndigheten.”

Kommentar

Regeringen har i strålskyddsförordningen gett kommunen tillsynsansvaret över solarieverksamheten inom kommunen. Någon bestämmelse om möjlighet att bedriva tillsyn i annan kommun än den egna finns inte inskriven i lagen eller förordningen och saknas därmed.

BILAGA 2

Nu kända samverkans- organisationer inom miljö- och byggområdet

Gemensam organisation	Organisationsform	Kommun	Förvaltning	Personal	Webbadress
Bergslagens miljö- och byggnadsnämnd	Gemensam nämnd	Hällefors	Bergslagens miljö- och byggförvaltning	Samlad i Lindesberg	www.bmb.se
Bergslagens miljö- och byggnadsnämnd		Lindesberg	Bergslagens miljö- och byggförvaltning	Samlad i Lindesberg	
Bergslagens miljö- och byggnadsnämnd		Ljusnarsberg	Bergslagens miljö- och byggförvaltning	Samlad i Lindesberg	
Bergslagens miljö- och byggnadsnämnd		Nora	Bergslagens miljö- och byggförvaltning	Samlad i Lindesberg	
Miljö- och byggnämnden för Forshaga och Munkfors	Gemensam nämnd	Forshaga	Gemensamt kontor Forshaga Munkfors	Samlad i Forshaga service i Munkfors	www.fors-haga.se
Miljö- och byggnämnden för Forshaga och Munkfors		Munkfors	Gemensamt kontor Forshaga Munkfors	Samlad i Forshaga service i Munkfors	
Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd	Gemensam nämnd	Fagersta	Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning	Samlad i Avesta	www.avesta.se
Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd		Norberg	Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning	Samlad i Avesta	

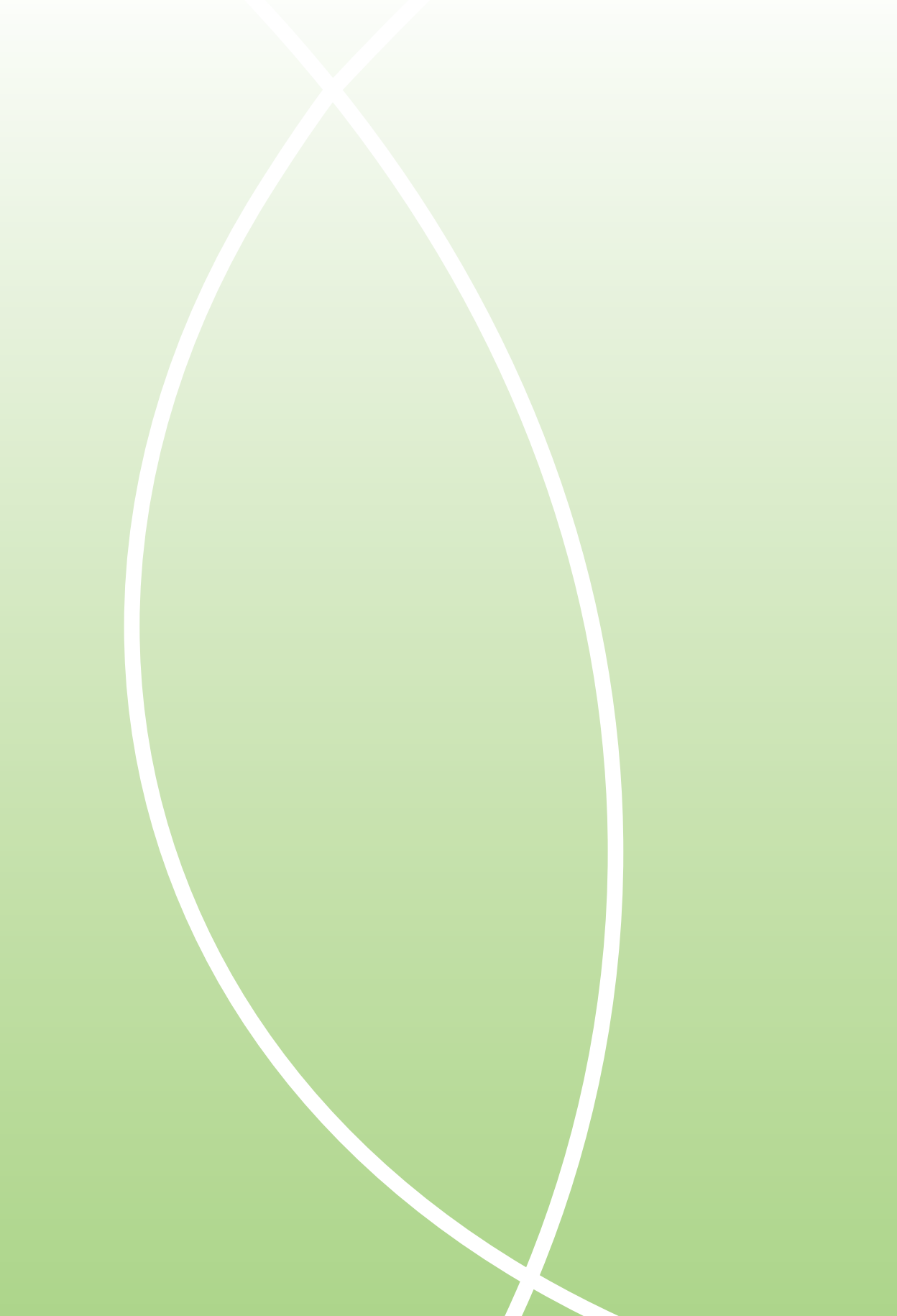
Gemensam organisation	Organisationsform	Kommun	Förvaltning	Personal	Webbadress
Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd		Avesta	Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning	Samlad i Avesta	
Separata nämnder i Sala och Heby	Separata nämnder, gemensam förvaltning	Sala	Bygg- och miljöförvaltningen Sala-Heby	Samlad i Sala	www.sala.se/bmf
Separata nämnder i Sala och Heby		Heby	Bygg- och miljöförvaltningen Sala-Heby	Samlad i Sala	
MTG Miljö- och byggnadsnämnden	Gemensam nämnd	Gullspång	miljö- och byggnadsförvaltning	Samlad i Mariestad	www.mtgskoraborg.se/
MTG Miljö- och byggnadsnämnden		Mariestad	miljö- och byggnadsförvaltning	Samlad i Mariestad	
MTG Miljö- och byggnadsnämnden		Töreboda	miljö- och byggnadsförvaltning	Samlad i Mariestad	
Separata nämnder i Storfors och Karlskoga	Separata nämnder, gemensamt kontor	Storfors	Storfors köper sin bemanning inom miljö och bygglov	Kontor i Karlskoga bemanning i Storfors	www.karlskoga.se
Separata nämnder i Storfors och Karlskoga		Karlskoga	Storfors köper sin bemanning inom miljö och bygglov	Kontor i Karlskoga bemanning i Storfors	
Dalslandskommunernas kommunalförbund	Kommunalförbund	Bengtstors	Dalslands miljökontor	I alla kommuner	www.miljo.dalsland.se
Dalslandskommunernas kommunalförbund		Dals-Ed	Dalslands miljökontor	I alla kommuner	
Dalslandskommunernas kommunalförbund		Färgelanda	Dalslands miljökontor	I alla kommuner	
Dalslandskommunernas kommunalförbund		Mellerud	Dalslands miljökontor	I alla kommuner	

Gemensam organisation	Organisationsform	Kommun	Förvaltning	Personal	Webbadress
Separata nämnder i Lidköping, Götene och Grästorp	Separata nämnder, gemensam förvaltning	Götene	gemensamt miljökontor Grästorp, Götene Lidköping	Samlad i Lidköping	www.lidköping.se
Separata nämnder i Lidköping, Götene och Grästorp		Lidköping	gemensamt miljökontor Grästorp, Götene Lidköping	Samlad i Lidköping	
Separata nämnder i Lidköping, Götene och Grästorp		Grästorp	gemensamt miljökontor Grästorp, Götene Lidköping	Samlad i Lidköping	
Miljönämnden i Habo och Mullsjö kommuner	Gemensam nämnd	Habo	Gemensam miljöförvaltning Habo Mullsjö	Samlad i Habo	www.habokommun.se/Kommun-politik/Kommunens-organisation/Forvaltningar/Miljoforvaltningen/
Miljönämnden i Habo och Mullsjö kommuner		Mullsjö	Gemensam miljöförvaltning Habo Mullsjö	Samlad i Habo	
Miljönämnden i Mjölby och Boxholms kommuner	Gemensam nämnd	Boxholm	gemensamt miljökontor Mjölby och Boxholm	Samlad i Mjölby	www.mjolby.se/9490.html
Miljönämnden i Mjölby och Boxholms kommuner		Mjölby	gemensamt miljökontor Mjölby och Boxholm	Samlad i Mjölby	
Mora-Orsa miljö-nämnd	Gemensam nämnd	Mora	Gemensamt miljökontor Orsa och Mora kommuner	Samlad i Orsa	www.orsa.se/default.asp?PageID=515
Mora-Orsa miljö-nämnd		Orsa	Gemensamt miljökontor Orsa och Mora kommuner	Samlad i Orsa	

Gemensam organisation	Organisationsform	Kommun	Förvaltning	Personal	Webbadress
Sydnärkes Miljönämnd	Gemensam nämnd	Askersund	Sydnärkes miljöförvaltning	I alla kommuner	www.sydnar-kemiljo.se
Sydnärkes Miljönämnd		Laxå	Sydnärkes miljöförvaltning	I alla kommuner	
Sydnärkes Miljönämnd		Lekeberg	Sydnärkes miljöförvaltning	I alla kommuner	
Miljöförbundet Blekinge Väst	Kommunalförbund	Karlshamn	Miljöförbundet Blekinge Väst	Samlad i Sölvesborg	www.miljo-vast.se
Miljöförbundet Blekinge Väst		Olofström	Miljöförbundet Blekinge Väst	Samlad i Sölvesborg	
Miljöförbundet Blekinge Väst		Sölvesborg	Miljöförbundet Blekinge Väst	Samlad i Sölvesborg	
Miljösamverkan Östra Skaraborg	Kommunalförbund	Falköping	Miljösamverkan Östra Skaraborg	Samlad i Skövde	www.miljoskaraborg.se
Miljösamverkan Östra Skaraborg		Skövde	Miljösamverkan Östra Skaraborg	Samlad i Skövde	
Miljösamverkan Östra Skaraborg		Hjo	Miljösamverkan Östra Skaraborg	Samlad i Skövde	
Miljösamverkan Östra Skaraborg		Tibro	Miljösamverkan Östra Skaraborg	Samlad i Skövde	
Miljösamverkan Östra Skaraborg		Karlsborg	Miljösamverkan Östra Skaraborg	Samlad i Skövde	
Norrhälsinge miljö- och räddningsnämnd	Gemensam nämnd	Hudiksvall	Norrhälsinge miljökontor	Samlad i Hudiksvall (miljö)	www.hudiksvall.se
Norrhälsinge miljö- och räddningsnämnd		Nordanstig	Norrhälsinge miljökontor	samlad i Hudiksvall (miljö)	
Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	Kommunalförbund	Haninge	Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	Samlad i Haninge	http://www.smohf.se

Gemensam organisation	Organisationsform	Kommun	Förvaltning	Personal	Webbadress
Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund		Nynäshamn	Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	Samlad i Haninge	
Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund		Tyresö	Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	Samlad i Haninge	
Söderåsens miljöförbund	Kommunalförbund	Bjuv	Söderåsens miljöförbund	Samlad i Klippan	www.soderasensmiljoforbund.se
Söderåsens miljöförbund		Klippan	Söderåsens miljöförbund	Samlad i Klippan	
Söderåsens miljöförbund		Perstorp	Söderåsens miljöförbund	Samlad i Klippan	
Söderåsens miljöförbund		Svalöv	Söderåsens miljöförbund	Samlad i Klippan	
Söderåsens miljöförbund		Örkelljunga	Söderåsens miljöförbund	Samlad i Klippan	
Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd	Gemensam nämnd	Täby	Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor	Samlad i Täby	http://www.srmh.se
Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd		Vaxholm	Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor	Samlad i Täby	
Ystad-Österlenregionens miljöförbund	Kommunalförbund	Simrishamn	Ystad-Österlenregionens miljöförbund	Samlad i Tomelilla	www.ystadosterlenmiljo.se
Ystad-Österlenregionens miljöförbund		Tomelilla	Ystad-Österlenregionens miljöförbund	Samlad i Tomelilla	
Ystad-Österlenregionens miljöförbund		Ystad	Ystad-Österlenregionens miljöförbund	Samlad i Tomelilla	
Malå/Norsjö miljö- och byggnämnd	Gemensam nämnd	Malå	Malå/Norsjö miljö- och byggavdelning	Samlad i Malå	www.mala.se/?id=6996
Malå/Norsjö miljö- och byggnämnd		Norsjö	Malå/Norsjö miljö- och byggavdelning	Samlad i Malå	

Gemensam organisation	Organisationsform	Kommun	Förvaltning	Personal	Webbadress
Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF)	Kommunalförbund	Arboga	Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF). Bygg och miljö	Samlad i Arboga	www.vmmf.se
Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF)		Kungsör	Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF). Bygg och Miljö	Samlad i Arboga	
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	Gemensam nämnd	Lysekil	Gemensam Miljöenhet	Samlad i Sotenäs	www.sotenas.se
Miljönämnden i mellersta Bohuslän		Munkedal	Gemensam Miljöenhet	Samlad i Sotenäs	
Miljönämnden i mellersta Bohuslän		Sotenäs	Gemensam Miljöenhet	Samlad i Sotenäs	
Samverkansnämnd miljö och bygg	Gemensam nämnd	Ulricehamn	Gemensam miljö- och byggförvaltning	Samlad i Ulricehamn	www.ulricehamn.se
Samverkansnämnd miljö och bygg		Tranemo	Gemensam miljö- och byggförvaltning	Samlad i Ulricehamn	

Vägar till samarbete

Mellankommunal samverkan inom miljö- och byggområdet

Sedan ett drygt tiotal år tillbaka har ett antal hinder i lagstiftningen undanröjts för att det ska bli möjligt för kommuner att samarbeta om myndighetsutövningen inom miljö- och byggområdet. Många kommuner utnyttjar numera den möjligheten och ökade krav på effektivitet, rättssäkerhet och service, gör att fler kommuner går i funderingar på ökat mellankommunalt samarbete inom detta område.

Denna skrift är tänkt som inspirationskälla, diskussionsunderlag och verktyg för de kommuner som går i funderingar på samverkan med en eller flera grannkommuner. Förutom en kortfattad faktasammanställning av olika former för samverkan och de lagar som reglerar samverkan, innehåller skriften också några exempel på organisationer där kommuner framgångsrikt bedriver samverkan med varandra inom miljö- och byggområdet.

Beställ eller ladda ner på webbutik.skl.se

ISBN 978-91-7585-047-4

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Post: 118 82 Stockholm
Besök: Hornsgatan 20
Telefon: 08-452 70 00
www.skl.se